

Piezīmes un atsaucis vietas līmeņa aizsardzības mērķa (CO) noteikšanai: datu izvēle un eksperta pieņēmumi

Kods:	4044
Suga:	Xylomoia strix
Kods:	LV0600700
Natura 2000 vieta:	Ziemeļgauja
Eksperts (i):	Maksims Balalaikins
Darbs pabeigts:	10.11.2022.
Vispārējās piezīmes:	<p>Timšās pūcītes populācijas aprēķina vispārējie principi.</p> <p>Populācijas izmēra noteikšana tiek balstīta uz kāpuru barības auga ziemzaļās kosas <i>Equisetum hyemale</i> bojājumu uzskaitēm un tumšās pūcītes <i>Xylomoia strix</i> kāpuru uzskaiti, saskaņā ar Bezmugurkaulnieku monitoringa metodiku Natura 2000 teritorijās (Balalaikins red. 2020). No vasaras beigām un pēc pārziemošanas līdz maijam kāpuri apdzīvo ziemzaļās kosas <i>Equisetum hyemale</i> stublājus (Haverinen et al. 2016, Mikkola 1980, Nowacki, Paška 2014, Savenkovs 2018).</p> <p>Droša pazīme, ka stublājā ir vai ir bijis kāpurs, ir ekskrementu klātbūtne, ja stublāju pāršķeļ un apskatās. Papildus tam, stublāja mezgli ir viegli saspiežami, jo izēsts to saturs. Parasti pūcīte izēd 5-7 stublāja posmus.</p> <p>Monitoringa metodika</p> <p>Tumšās pūcītes uzskaitē tiek balstīta uz kāpuru un to apdzīvoto mikrobiotopu uzskaiti transektās.</p> <p>Par tumšās pūcītes uzskaites vienību tiek uzskatīts 100 x 100 m poligons, kurā ir iekļauta transekta 100 metru garumā. Izveidotā transektā izvieto uzskaites parauglaukumus 1m² platībā, kas ir izvietoti visā transekta garumā ik pēc 5 metriem. Kopējais uzskaites parauglaukumu skaits transektā ir 20.</p> <p>Katrā 1 m² uzskaites parauglaukumā, saskaita kosas ar dzīviem kāpuriem un arī vecos bojājumus, kā arī novērtē kosu biežību.</p> <p>Biezības parametrs anketā tika novērtēts pamatojoties uz gradāciju 5 klasēs (0 – nav kosu, 1 – kosas retas, paraugā izklaidus; 2 – kosas veido līdz 25% no projektīvā seguma; 3 – kosas veido 25 līdz 50% no projektīvā seguma; 4 – kosas veido vairāk par 50% no projektīvā seguma, veido blīvu audzi.</p> <p>Populācijas lieluma aprēķins</p>

	<p>Veco kāpuru bojājumu uzskaitē ir svarīga, lai konstatētu sugas klātbūtni biotopā. Taču vecos bojājumus neizmanto populācijas lieluma aprēķināšanai. Aprēķinos izmanto tikai konstatēto kosu ar kāpuru skaitu.</p> <p>Vispirms aprēķina vidējo indivīdu skaitu uz attiecīgā biotopa/mikrobiotopa laukuma vienību (kāpuru skaits uz 20 m²).</p> <p>Iegūto kāpuru skaitu attiecina uz konkrētā biotopa platību, iegūstot aptuveno īpatņu skaitu poligonā.</p> <p>Tālāk atbilstoši biotopu/mikrobiotopu kartējumam aprēķina indivīdu skaitu īpaši aizsargājama dabas teritorijai.</p> <p>Aprēķini tiek veikti izmantojot sekojošās formulas:</p> <p>S kos (kosas seguma novērtējums poligonā ha) = S nog (nogabala platība ha) x B (Kosu biežības novērtējums poligonā %)</p> <p>Tumšās pūcītes populācijas lielums (P) = S kos) x n (Īpatņu skaits transektās) / S p (Poligona platība ha)</p> <p>Tumšās pūcītes atradnes Natura 2000 teritorijās</p> <p>Tumšās pūcītes atradnes ir zināmas četrās Natura 2000 teritorijās Latvijā: Gaujas Nacionālajā parkā, dabas parka Piejūra, dabas liegumā Ukru gārša un aizsargājamo ainavu apvidū Ziemeļgauja.</p>
--	--

Piezīmes un pieņēmumi tabulu aizpildīšanā/izmantošanā

Lauks	Paskaidrojums
CV_USE	<p>SDF populāciju lielums uzrādīts: minimālais īpatņu skaits 20 un maksimālais 40 īpatņi. Balstoties uz priekšstatiem par sugas potenciālo izplatību ĪADT Ziemeļgauja, tika precizēts populācijas izmērs.</p> <p>ĪADT Ziemeļgauja nav veikts uz kāpuru uzskaiti balstīts monitorings. Līdz šim uzskaitē tika veikta tikai izmantojot gaismas lamatas un šie dati nesniedz priekšstatu par sugas populācijas lielumu. Balstoties uz priekšstatiem par sugas sastopamību Gaujas nacionālajā parkā, līdzīgi tiek prognozēta sugas sastopamība ĪADT Ziemeļgauja. Balstoties uz sugas zināmo atradni un tās sastopamībai piemēroto biotopu sastopamību Gaujas ielejā tika aprēķināts prognozējamais īpatņu skaits ĪADT Ziemeļgauja. Aprēķinos tika izmantots Gaujas nacionālajā parka konstatētais īpatņu blīvums 368 īpatņi/ha. Kopējā 91F0 un 91E0* biotopu platība ĪADT Ziemeļgauja, kas ir uzskatāma par piemērotu tumšās pūcītes attīstībai ir 52,81 ha, kas nozīmē ka ĪADT Ziemeļgauja teritorijā ir iespējama 19434 tumšās pūcītes kāpuru sastopamība.</p>

Lauks	Paskaidrojums																				
	CV_USE pieņemts aprēķinātais īpatņu skaits – 19434																				
Unit_CV	īpatnis																				
Habitat	Ziemzaļā kosa ir bieži sastopama ES aizsargājamās biotopos 91F0 Jaukti ozolu, gobu, ošu meži gar lielām upēm un 91E0* Aluviāli meži. Šo biotopu platības var tikt uzskatītas par tumšās pūcītes optimālu sastopamības biotopu. Mitrie piekrastes meži upju ielejās, kas neatbilst ES aizsargājamā biotopa prasībām, arī ir potenciāli piemēroti tumšās pūcītes sastopamībai.																				
Annex I	Tiek pieņemts, ka suga ir saistīta ar Annex I biotopiem 91F0 Jaukti ozolu, gobu, ošu meži gar lielām upēm un 91E0* Aluviāli meži, kas lokalizēti ĪADT Ziemeļgauja teritorijā. Sugas prognozējamā sastopamība ir lokalizēta ĪADT Ziemeļgauja ziemeļaustrumu daļā (1. pielikumā).																				
Annex I_area_USE	ĪADT Ziemeļgauja kopējās biotopu 91F0 un 91E0* platības kur prognozējama sugas sastopamība ir 52,81 ha (Platība aprēķināta balstoties uz aktuāliem datiem dabas datu sistēmā “Ozols”, dati lejuplādēti 01.10.2022.).																				
Other_area_USE	Netiek vērtēta																				
OK_DEN	<div>Sugas blīvumi Latvijas Natura 2000 vietās (īp/ha) ir sekojoši (zaļš – eksperta Maksima Balalaikina noteiktais optimālais sasniedzamais blīvums. Sarkanā krāsā iezīmēts blīvums šajā teritorijā, kas arī ir optimāls):</div> <table><tr><th>Code2</th><th>Siname</th><th>CV_DEN</th><th>Blīv.</th></tr><tr><td>LV0523200</td><td>Ukru gārša</td><td>200</td><td></td></tr><tr><td>LV0301700</td><td>Piejūra</td><td>217</td><td></td></tr><tr><td>LV0600700</td><td>Ziemeļgauja</td><td>368</td><td></td></tr><tr><td>LV0200100</td><td>Gaujas nacionālais parks</td><td>368</td><td></td></tr></table>	Code2	Siname	CV_DEN	Blīv.	LV0523200	Ukru gārša	200		LV0301700	Piejūra	217		LV0600700	Ziemeļgauja	368		LV0200100	Gaujas nacionālais parks	368	
Code2	Siname	CV_DEN	Blīv.																		
LV0523200	Ukru gārša	200																			
LV0301700	Piejūra	217																			
LV0600700	Ziemeļgauja	368																			
LV0200100	Gaujas nacionālais parks	368																			
OPT_DEN	Optimālais blīvums tika izvēlēts balstoties uz bezmugurkaulnieku eksperta Maksima Balalaikina viedokli. Optimālā blīvuma vērtība tika noteikta 368 īp/ha, kas ir noteiktais īpatņu blīvums Gaujas nacionālajā parka. Šāda izvēle izdarīta tāpēc, ka Gaujas nacionālajā parkā ir izveidojušies labvēlīgākie sugas sastopamības apstākļi, un nozīmīgākā sugas populācija valstī. Turklāt Gaujas nacionālajā parka sugas populācija ir visvairāk pētīta un iegūtie dati vislabāk atspoguļo reālo īpatņu blīvumu populācijā. ĪADT Ziemeļgauja teritorijā atbilstoši ir optimāls sugas īpatņu blīvums.																				
OK_NEW	Nē																				
AREA_NEW	Nē																				
OK_INT	Nē																				
IND_INT	Nē																				
Papildus nosacījumi	Nav																				
Cits lauks																					

Izmantotā literatūra.

Balalaikins M. red. 2020. Bez mugurkaulnieku monitoringa metodika natura 2000 teritorijās.
<https://www.daba.gov.lv/lv/natura-2000-vietu-monitoringa-metodikas>

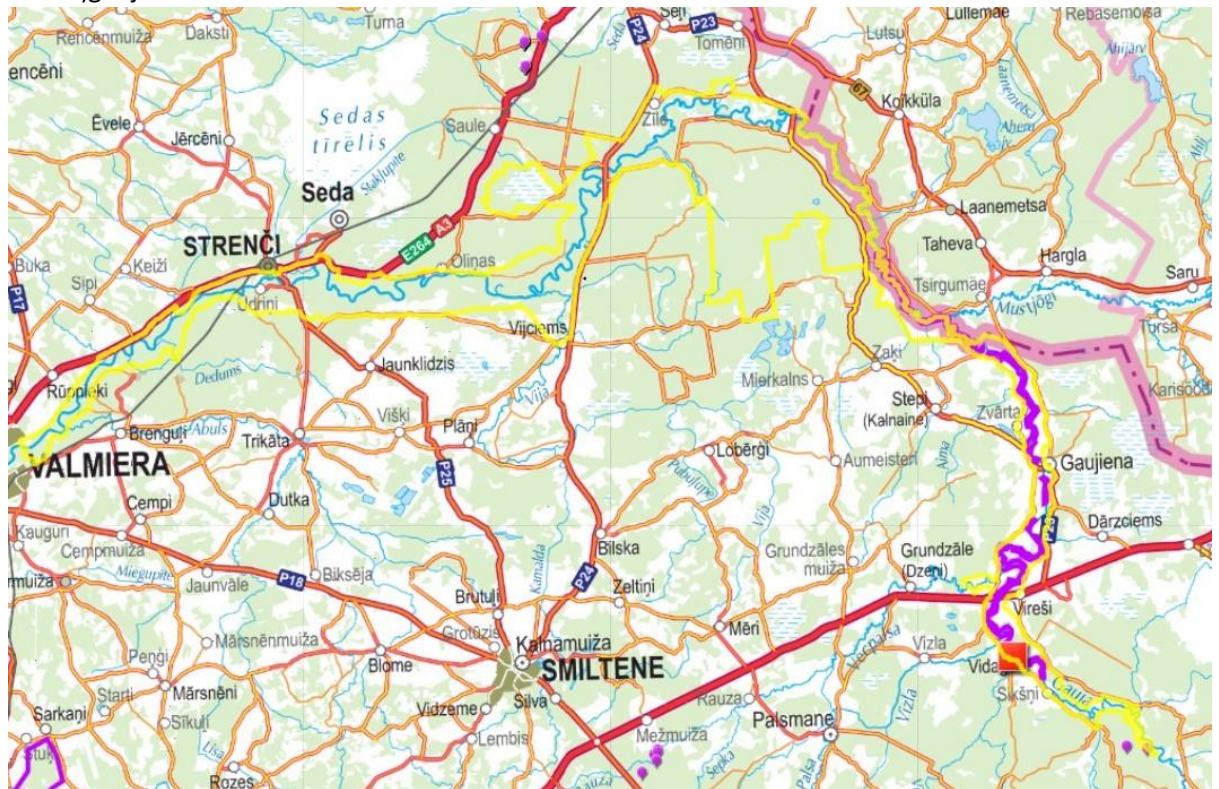
Haverinen R., Nupponen K. , Pototski A. 2016. New data on the distribution and bionomics of *Xylomoia strix* Mikkola, 1980 in the Baltic countries (Lepidoptera, Noctuidae). Lepinfo 22: 1-7.

Mikkola K. 1980. Two new noctuid species from Northern Europe: *Polia sabmeana* n. sp. and *Xylomoia strix* n. sp. (Lepidoptera, Noctuidae: Hadeninae and Amphipyrrinae). Notulae entomologicae. 60 (4): 217-222.

Nowacki J., Pałka K. 2014. New record of *Xylomoia strix* Mikkola, 1980 (Lepidoptera: Noctuidae) in Poland. Wiad. entomol. 33 (1) 38–41.

Savenkovs N. 2018. Īpaši aizsargājamās un reti sastopamās tauriņu sugas Latvijā. Metodiskais materiāls, LVAF projekta “Dabas aizsardzības pārvaldes kapacitātes stiprināšana, nodrošinot jaunu sugu aizsardzības jomas ekspertu apmācību un paaugstinot profesionālo kompetenci DAP speciālistiem”, Nr. 108/171 / 2017 ietvaros. 32 lpp.

1. Pielikums. Kartogrāfiskais materiāls *Xylomoia strix* sastopamības izvērtējumam ĪADT Ziemeļgauja

Apzīmējumi: dzeltenā līnija – ĪADT Ziemeļgauja robeža, sarkanais kvadrāts – *Xylomoia strix* atradne, violetā līnija – *Xylomoia strix* prognozējamās sastopamības poligons ĪADT Ziemeļgauja.